

Pannon Egyetem

Humántudományi Kar
Tanárképző Központ

Záróvizsgatételek az osztatlan tanárképzésben

Irodalomból:

- 1. A klasszikus modernség magyar irodalmának tanítása**
- 2. A késő modern magyar irodalom tanítása**
- 3. A kortárs magyar irodalom tanítása**
- 4. A XX. századi világirodalom tanítása**
- 5. Az irodalom tanítása a mítosz, a folklór és a társművészetek bevonásával**

A záróvizsga irodalomtudományi tételei a szigorlat után elsajátított átfogó irodalomtörténeti és irodalomelméleti ismereteket kéri számon, kiemelt hangsúlyt fektetve az adott tudáskör középiskolai tanításának innovatív eljárásaira (amelyekkel a hallgatók az Irodalomtanítási szakmódszertan I-II. kurzusokon ismerkedhettek meg). A tételek nem követelik meg új szakirodalmi lista feldolgozását, mivel már korábban megismert tudáskört takarnak:

klasszikus modernség = Modern magyar irodalom I. és III. kurzusok;

késő modern irodalom = Modern magyar irodalom II. és IV., Műértelmezések a XX. századi és kortárs magyar irodalomból kurzusok;

kortárs irodalom = Napjaink magyar irodalma, Műértelmezések a XX. századi és kortárs magyar irodalomból kurzusok;

XX. századi világirodalom = Világirodalom a XX. században előadás és szeminárium;

az irodalom tanítása a mítosz, a folklór és a társművészetek bevonásával = Mítosz, folklór irodalom; Irodalom és film; A kép és a szó művészete kurzusok.

A tételekre úgy kell felkészülnie a tanárjelöltnek, hogy minden egyes témakör kapcsán egy vázlatos, de átfogó képet nyújt az adott korszak vagy problémakör legfőbb szerzőinek névsoráról, jellemző irodalmi műfajairól, művészeti stílusirányairól, folyóiratainak és írótmöröléseinek soráról, legkiemelkedőbb műveiről. Majd kiválaszt egy tipikus témát vagy témakört vagy szerzőt vagy művet és annak középiskolai tanítási kihívásairól és lehetséges megoldásairól nyújt részletes képet.

Pannon Egyetem • University of Pannonia

Humántudományi Kar, Tanárképző Központ

8200 Veszprém, Wartha Vince u. 1. N épület 2. emelet

Levelezési cím: 8200 Veszprém, Egyetem utca 10.

Tel.: 88/624-000, 3710-es mellék

E-mail (főigazgató): szabo.melinda@htk.uni-pannon.hu

E-mail központi: tanarkepzo@htk.uni-pannon.hu

E-mail (titkárság): bede.andras.lajosne@htk.uni-pannon.hu

szamfira-turupoli.nora@htk.uni-pannon.hu

Pannon Egyetem

Humántudományi Kar
Tanárképző Központ

Nyelvészetből:

6. A magyar nyelv szintjeinek korszerű megközelítési módjai az oktatásban, a funkcionális szemlélet (hangtan, alaktan, szófajtan, mondattan, szövegtan)

A felkészülést segítő irodalom:

Imrényi András – Kugler Nóra – Ladányi Mária – Markó Alexandra – Tátrai Szilárd · Tolcsvai Nagy Gábor 2017. *Nyelvtan*. Budapest: Osiris. 26–50.

Tolcsvai Nagy Gábor 2013. *Nyelvpedagógia és kognitív nyelvészet*. In: Tolcsvai Nagy Gábor: *Bevezetés a kognitív nyelvészetbe*. Budapest: Osiris Kiadó. 351–356.

Keszler Borbála (szerk.) 2000. *Magyar grammatika*. Nemzeti Tankönyvkiadó, Bp. 24–33.

Kugler Nóra 2015. *A grammatika tanítása – kognitív nyelvészeti alapon*. Szakpedagógiai körkép I. Anyanyelvi és irodalompedagógiai tanulmányok, ELTE, Budapest. 146–160. http://metodika.btk.elte.hu/file/TAMOP_BTK_BMK_2.pdf

7. A nyelvi változás és állandóság; a magyar nyelvtörténet forrásai és legfontosabb nyelvemlékeink; a nyelvrokonság kérdése; a történeti szemlélet kialakítása az anyanyelvi oktatásban

A felkészülést segítő irodalom:

Kiss Jenő–Pusztai Ferenc (szerk.) 2018. *A magyar nyelvtörténet kézikönyve*. Budapest: Tinta Könyvkiadó. 41–83.

D. Máta Mária 2002. *A történeti szemlélet az anyanyelvi oktatásban*. In: V. Raisz Rózsa – Zimányi Árpád szerk.: *Feladatok és módszerek az anyanyelvi nevelésben a XXI. század elején*. MNyTK. 216. 44–50.

Maticsák Sándor 2018. *A magyar nyelv eredete*. http://finnugor.arts.unideb.hu/segedanyag/A_magyar_nyelv eredete_segedanyag2018.pdf

Szentgyörgyi Rudolf: *Alkalmazott nyelvtörténet – A nyelvújítás tanítása a gimnáziumban*. *Anyanyelv-pedagógia* 2015/3. <https://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=592>

8. A nyelv területi és társadalmi változatai; a nyelvi változatosság tudatosításának lehetőségei az oktatásban

A felkészülést segítő irodalom:

Kiss Jenő 1995. *Társadalom és nyelvhasználat*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 58–73.

Kiss Jenő 2017. *A nyelvjárások*. In: Tolcsvai Nagy Gábor (szerk.) *A magyar nyelv jelene és jövője*. Budapest: Gondolat Kiadó. 199–220.

Parapatics Andrea 2020. *A magyar nyelv regionalitása és a köznevelés. Tények, problémák, javaslatok*. Budapest: Tinta Könyvkiadó. 89–106.

Pannon Egyetem • University of Pannonia

Humántudományi Kar, Tanárképző Központ

8200 Veszprém, Wartha Vince u. 1. N épület 2. emelet

Levelezési cím: 8200 Veszprém, Egyetem utca 10.

Tel.: 88/624-000, 3710-es mellék

E-mail (főigazgató): szabo.melinda@htk.uni-pannon.hu

E-mail központi: tanarkepzo@htk.uni-pannon.hu

E-mail (titkárság): bede.andras.lajosne@htk.uni-pannon.hu

szamfira-turupoli.nora@htk.uni-pannon.hu

Pannon Egyetem

Humántudományi Kar
Tanárképző Központ

9. A szövegösszefüggés grammatikai, szemantikai és pragmatikai eszközei; szóbeli és írásos szövegműfajok; a szövegbefogadás és szövegalkotás tényezői; a szövegértés és szövegalkotás tanításának módszerei

A felkészülést segítő irodalom:

Tolcsvai Nagy Gábor 2001. *A magyar nyelv szövegtana*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 121-131, 173-242, 331-338.

Tóth Beatrix: A szövegértés fejlesztésének elmélete és gyakorlata. Magyar Nyelvőr 2006. 457–469. <http://www.c3.hu/~nyelvor/period/1304/130406.pdf>

Szikszainé Nagy Irma 2004. *Leíró magyar szövegtan*. Osiris Kiadó, Budapest. 17–24.

Laczko Krisztina 2010. Adalékok a szövegtan tanításához. <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=285>

10. A stilisztika és a jelentéstan tanításának kérdései (stiláris eszközök a hangok, szavak és mondatok szintjén, a szóképek rendszere; a hangalak és a jelentés viszonya)

A felkészülést segítő irodalom:

Kövecses Zoltán 2005. *A metafora*. Gyakorlati bevezetés a kognitív metaforaelméletbe. Budapest: Typotex. 19–28, 45–56, 147–164.

Tolcsvai Nagy Gábor 1996. *A magyar nyelv stilisztikája*. Budapest: Nemzeti Tankönyvkiadó. 121–158.

Imrényi András – Kugler Nóra – Ladányi Mária – Markó Alexandra – Tátrai Szilárd · Tolcsvai Nagy Gábor 2017. *Nyelvtan*. Budapest: Osiris. 207–234.

Cs. Jónás Erzsébet: Stíloselemzés – stílusértékelés – stílusművelés. *Stilisztikai gyakorlókönyv* <http://www.anyanyelv-pedagogia.hu/cikkek.php?id=361>

Fehér Erzsébet: A magyar stilisztika a 90-es években. <http://www.c3.hu/~nyelvor/period/1244/124405.htm>;

Kiefer Ferenc 2007. *Jelentéselmélet*. Corvina, Budapest, (A nyelvi jelentés fogalma, 4–5; A komponens elemzés 56–59; A prototípus fogalma, a tipikalitási feltételek 85–92.)

Pannon Egyetem • University of Pannonia

Humántudományi Kar, Tanárképző Központ

8200 Veszprém, Wartha Vince u. 1. N épület 2. emelet

Levelezési cím: 8200 Veszprém, Egyetem utca 10.

Tel.: 88/624-000, 3710-es mellék

E-mail (főigazgató): szabo.melinda@htk.uni-pannon.hu

E-mail központi: tanarkepzo@htk.uni-pannon.hu

E-mail (titkárság): bede.andras.lajosne@htk.uni-pannon.hu

szamfira-turupoli.nora@htk.uni-pannon.hu